

Na temelju članka 35. Statuta Udruge pomorskih agenata Hrvatske, Skupština Udruge je na svojoj sjednici održanoj u Rijeci dana 22. studenog 2021. godine donijela:

OPĆE UVJETE POSLOVANJA POMORSKIH AGENATA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- 1) Ovi Opći uvjeti poslovanja donose se u skladu s odredbama Pomorskog zakonika, Pravilnika o uvjetima za obavljanje djelatnosti pomorskog agenta, te pravima i obvezama pomorskog agenta te Statuta udruge.
- 2) Ovi Opći uvjeti poslovanja reguliraju ugovorne odnose koji nastaju kada domaći ili strani nalogodavatelj naruči od hrvatskog pomorskog agenta obavljanje pomorskih agencijskih poslova.
- 3) Smatra se da nalogodavatelj prihvaća ove uvjete kao sastavni dio ugovora o pomorskoj agenciji, ako ih stranke izričito ne isključe.

Članak 2.

Pomorski agent je pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje pomorsko agencijskih djelatnosti, koja u ime i za račun nalogodavatelja obavlja pomorske agencijske poslove.

Članak 3.

- 1) Pomorski agent dužan je svoje svojstvo agenta istaknuti riječima “u ime i za račun”, “isključivo u svojstvu agenta”.
- 2) Ako pomorski agent izričito ne navede da nastupa u svojstvu agenta, smatra se u odnosu na osobu koja je u dobroj vjeri da radi u svoje ime.

Članak 4.

- 1) Pomorski agent pomaže nalogodavatelju, zastupa ga na osnovi opće ili posebne punomoći te posreduje između nalogodavatelja i njegovih suugovornika.
- 2) Pomorski agent obavlja pomorsko agencijsku djelatnost temeljem naloga koji može biti pojedinačan ili opći.
- 3) Radi izvršenja pojedinačnog naloga sklapa se ugovor o posebnoj agenciji kojim je pomorski agent ovlašten obavljati određeni posao za nalogodavatelja.
- 4) Radi izvršenja općeg naloga sklapa se ugovor o općoj agenciji kojim je pomorski agent ovlašten na određeno ili neodređeno vrijeme obavljati sve poslove za nalogodavatelja, ili određene vrste poslova na određenom području.
- 5) U slučaju sumnje, da li je sklopljen ugovor o posebnoj ili općoj agenciji, smatra se da je sklopljen ugovor o posebnoj agenciji.

Članak 5.

- 1) Ugovor o posebnoj agenciji može biti sklopljen u pisanom obliku, usmeno ili prešutno.
- 2) Ugovor o općoj agenciji mora biti sklopljen u pisanom obliku.

3) Na zahtjev pomorskog agenta ugovori sklopljeni usmenim putem ili prešutno moraju biti potvrđeni pisanim putem.

Članak 6.

Pomorski agent dužan je i ovlašten uporabom dužne pažnje, u granicama danog ovlaštenja, obavljati poslove koji su potrebni ili uobičajeni za izvršenje dobivenog naloga.

POSLOVI POMORSKOG AGENTA

Članak 7.

Ako stranke nisu drukčije ugovorile, smatra se da pomorski agent obavlja ili ugovara sljedeće poslove:

- a) pomaže nalogodavatelju,
- b) pomaže zastupnicima prijevoznika, korisnicima prijevoza te posadi pri prijvatu i otpremi prijevoznog sredstva i stvari,
- c) pomaže putnicima pri iskrcaju i ukrcaju,
- d) posreduje pri sklapanju i sklapa ugovore o:
 - iskorištavanju prijevoznih sredstava,
 - prijevozu putnika,
 - kupoprodaji, popravku i remontu prijevoznih sredstava,
 - ekonomskom iskorištavanju kontejnera,
 - osiguranju,
 - iskrcaju, ukrcaju, prekrcaju i uskladištenju tereta,
 - opskrbi prijevoznih sredstava gorivom i zalihama,
 - kontroli prijevoznih sredstava i tereta,
 - ostale ugovore u svezi s pomorsko agencijskim poslovima,
- e) ispitivanje tržišta i akviziranje tereta (marketing i canvassing),
- f) prodaja putničkih karata,
- g) vodi brigu o popuni prijevoznog sredstva posadom,
- h) pruža usluge posadi broda za vrijeme boravka broda u luci,
- i) ispostavlja prijevozne i ostale isprave pri prijvatu i otpremi prijevoznih sredstava,
- j) nadzor ukrcaja i iskrcaja,
- k) kvalitativno i kvantitativno utvrđivanja stanja tereta,
- l) otpremničke usluge naročito pri prekrcaju, prijevozu u kojem sudjeluje više prijevoznika, prijevozu kontejnerima odnosno multimodalnom prijevozu,
- m) prijevozničke usluge,
- n) pomaže u poslovima vezanim za generalnu havariju,
- o) pomaže prilikom rješavanja sporova u svezi s poslovima koji obvezuju nalogodavatelja,
- p) sporedne poslove kao što su: turističko-agencijski poslovi, mjenjački poslovi, poslovi prijevoza brodicom, poslovi prijevoza kopnenim putem vlastitim prijevozom, poslovi posredovanja prilikom ishoda putnih isprava, viza i dozvola za kretanje u graničnom pojasu, poslovi stražarenja i sl.

Članak 8.

Ako nalogodavatelj ograniči agentova ovlaštenja koja se odnose na poslove navedene u članku 7., to ograničenje nema pravni učinak prema osobama koje za nj nisu znale niti su prema okolnostima za nj morale znati.

Članak 9.

Ponude pomorskog agenta obvezuju nalogodavatelja ako su učinjene u granicama ovlaštenja.

Članak 10.

- 1) Pomorski agent nije ovlašten zastupati nalogodavatelja u sudskim i arbitražnim postupcima.
- 2) Pomorski agent ovlašten je zastupati nalogodavatelja u upravnim postupcima ako ima specijalnu punomoć od nalogodavatelja.

OBVEZE POMORSKOG AGENTA

Članak 11.

Pomorski agent dužan je postupati pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika u skladu s običajima struke, domaće i međunarodne trgovine te takvom pozornošću birati osobe kojima se u svom poslovanju služi.

Članak 12.

- 1) Pomorski agent dužan je čuvati kopije isprava koje ispostavlja i koje prima radi izvršenja naloga u rokovima propisanim za određenu djelatnost.
- 2) Ispostavljene i zaprimljene isprave smatraju se poslovnom tajnom te ih pomorski agent ne smije otuđiti bez odobrenja nalogodavatelja, ako drukčije nije ugovoreno.

Članak 13.

Pomorski agent dužan je obavještavati nalogodavatelja o ispunjenju naloga.

Članak 14.

- 1) Pomorski agent dužan je pravovremeno zatražiti polog novčanih sredstava od inozemnog nalogodavatelja za pokriće troškova usluga koje ovaj traži u hrvatskim lukama.
- 2) Primljeni polog novčanih sredstava na posebnim agencijskim računima za devizne prijenose ne smatraju se sredstvima pomorskog agenta i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Članak 15.

Pomorski agent dužan je u ugovorenom roku ispostaviti konačni obračun troškova nalogodavatelja za usluge koje je ovaj tražio u lukama.

Članak 16.

Pomorski agent dužan je voditi poslovne knjige pri čemu se potraživanja i dugovanja nalogodavatelja iskazuju kao prolazne stavke, zasebno od potraživanja i dugovanja pomorskog agenta.

Članak 17.

- 1) Pomorski agent dužan je obavljati pomorsko agencijske poslove osobno, ili preko svojih djelatnika.
- 2) Pomorski agent ovlašten je imenovati podagenta uz prethodno odobrenje nalogodavatelja.
- 3) O imenovanju podagenta pomorski agent dužan je obavijestiti nalogodavatelja.
- 4) Pomorski agent ne može prenijeti na podagenta veća ovlaštenja od onih koja su njemu dana.

Članak 18.

- 1) Pomorski agent dužan je s osobnim podacima nalogodavatelja i trećih osoba postupati u skladu s europskim i nacionalnim propisima i internim aktima o zaštiti osobnih podataka, osiguravajući pravilnost postupanja s tim podacima.
- 2) Osobni podaci nalogodavatelja i trećih osoba koristit će se isključivo u zakonite svrhe i ni na koji način koji bi se mogao smatrati suprotnim interesima nalogodavatelja i trećih osoba.

OBVEZE NALOGODAVATELJA

Članak 19.

Nalogodavatelj je dužan dati pomorskom agentu jasne naloge, informacije i isprave za obavljanje posla prije početka obavljanja pomorsko agencijskih usluga.

Članak 20.

- 1) Nalogodavatelj je dužan pomorskom agentu nadoknaditi troškove i platiti agencijsku nagradu.
- 2) Nalogodavatelj je dužan dati pomorskom agentu predujam u visini predvidivih troškova i nagrade.

NAGRADA I NAKNADA TROŠKOVA POMORSKOG AGENTA

Članak 21.

Agencijska nagrada plaća se u obliku pristojbe ili provizije.

Agencijska nagrada određuje se ugovorom o pomorskoj agenciji odnosno ugovorom pri čijem je pregovaranju i/ili sklapanju pomorski agent posredovao.

Članak 22.

Pomorski agent ima pravo na predujam za naknadu svojih troškova i onih učinjenih za nalogodavatelja i nagradu.

Članak 23.

Pomorski agent ima pravo zadržanja na imovini nalogodavatelja koja se nalazi u njegovom posjedu za pokriće svoje nagrade, troškova i ostalih tražbina, bez obzira iz kojeg razloga i u koje vrijeme su nastale.

Članak 24.

1) Pomorski agent ima pravo u svakom trenutku dati izjavu o prijebodu radi naplate dospjele tražbine prema nalogodavatelju, a učinak prijeboda nastaje onog trenutka kad su se ispunile pretpostavke za to.

2) Nenaplaćene tražbine pomorski agent ima pravo naplatiti uz odgovarajuću kamatu.

ODGOVORNOST POMORSKOG AGENTA

Članak 25.

1) Pomorski agent odgovara nalogodavatelju za štetu koja se može pripisati njegovoj ili krivnji njegovih djelatnika.

2) Za štete uzrokovane krivnjom osoba kojima se pomorski agent u svom poslovanju služi ili koje pružaju usluge nalogodavatelju, pomorski agent odgovara samo za krajnju nepažnju u izboru tih osoba, ako su štete posljedično nastale radnjama ili propustima tih osoba.

Članak 26.

Ako se šteta može pripisati krajnjoj nepažnji pomorskog agenta, njegovih djelatnika, od njega imenovanog podagenta, ili osoba izabranih za pružanje usluga nalogodavatelju, pomorski agent će odgovarati naročito zbog:

- nepostupanja po nalogu ili postupanja protivno nalogu,
- prekoračenja ugovornih ovlaštenja,
- nepostupanja pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika,
- neobavještavanja ili pogrešnog obavještavanja nalogodavatelja,
- te nepolaganja računa.

Članak 27.

1) Pomorski agent ovlašten je za štete iz članka 26. ograničiti svoju odgovornost do visine iznosa nagrade koja mu pripada za pružanje usluga.

2) Pomorski agent je ovlašten, kada nalogodavatelj može ograničiti svoju odgovornost prema trećima, koristiti se blagodatima takva ograničenja.

Članak 28.

1) U skladu s međunarodnim standardima o obavljanju pomorske agencijske djelatnosti pomorski agent osigurava se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počinuti nalogodavatelju i trećim osobama obavljanjem pomorsko agencijske djelatnosti.

2) Za osiguranje profesionalne odgovornosti iz pomorsko agencijske djelatnosti pomorski agent sklapa ugovor o osiguranju od odgovornosti s međunarodno priznatim osigurateljem.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

1) Za sporove koji nastanu iz ugovora o pomorskoj agenciji, a u vezi s primjenom Općih uvjeta i ugovora, stvarno je nadležan hrvatski sud prema mjestu sjedišta pomorskog agenta.

2) Za sve sporove koji proizlaze iz djelatnosti pomorskog agenta, neovisno o mjestu gdje se djelatnost obavlja, primjenjuje se hrvatsko pravo.

Članak 30.

Opći uvjeti poslovanja i njihove izmjene i dopune donose se dvotrećinskom većinom prisutnih članova na Skupštini Udruge pomorskih agenata Hrvatske.

Članak 31.

Opći uvjeti poslovanja stupaju na snagu kada ih odobri Udruga pomorskih agenata Hrvatske, a primjenjivat će se od 22. studenog 2021. godine.

Stupanjem na snagu ovih Općih uvjeta poslovanja prestaju važiti Opći uvjeti poslovanja donijeti 16.02.2009. godine.